

KOKOOMUKSEN RYHMÄPUHEENVUORO TYÖLLISYYSVÄLIKYSYMYKSEN JOHDOSTA KÄYTÄVÄSSÄ KESKUSTELUSSA 12.5.2004, KANSANEDUSTAJA TAPANI MÄKINEN:

Arvoisa puhemies,

Välikysymys on suomalaisessa demokratiassa yksi opposition painavimmista vaikuttamisen keinoista. Välikysymystä ei tule tehdä liian usein, eikä vähäpätöisistä asioista. Vihreiden eduskuntaryhmä on nyt ottanut käyttöönsä tämän välineen, jonka tarkoituksena on kaataa istuva hallitus.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän isänmaallinen haaste on yhtyä välikysymyksen perussanomaa. Tasavallan hallitus on epäonnistunut tehtävässään turvata suomalaisten oikeuden työhön.

Kokoomus on huolissaan suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuudesta. Meille on itsestään selvää ja helppoa yhtyä välikysymyksen viestiin. Hyvinvointipalveluiden rahoittaminen edellyttää työllisyyden parantamista. Tarvitaan lisää työssäkäyviä veronmaksajia.

Hallitus on pettänyt työllisyyslupauksensa

Tämän on hallituskin ymmärtänyt. Matti Vanhasen hallitusohjelman mukaan:

" Hallituksen talouspolitiikan tärkein tavoite on työllisyyden lisääminen vähintään 100 000 hengellä vaalikauden loppuun mennessä."

Tätä tavoitetta myös me Kokoomuksessa tuemme. Sen sijaan emme voi tukea hallitusta, joka kyllä lupaa, mutta ei toimi.

Hallitus on etääntynyt työllisyyslupauksestaan, eikä ole saavuttamassa sitä. Tilastokeskuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2004 maaliskuussa 13 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Ainoaksi saavutukseksi kuluneen vuoden aikana tuntuukin jäävän se, että hallituspuolueet ovat kunnostautuneet omien poliittisten virkanimitystensä tekemisessä. Vihreä oksa on löytynyt jo monelle keskustan ja sosialidemokraattien edustajalle.

Hallitus on itsekin ryhtynyt epäilemään onnistumistaan työllisyyspolitiikassa. Hallituksen viime maaliskuussa tekemän kehyspäätöksen perustelumuiiston mukaan hallituksen nykytoimilla voidaan luoda maahamme vain 30 000 uutta työpaikkaa.

Siis vain 30 000, vaikka aluksi luvattiin 100 000 työpaikkaa. Lupaukset on syöty jo yhden vuoden aikana.

Hyvinvointipalveluiden rahoittaminen edellyttää korkeata työllisyysastetta

Arvoisa puhemies!

Suomi on suurten haasteiden edessä. Vuonna 1990 yhtä työllistä kohden oli Suomessa yksi työelämän ulkopuolella oleva. Eläkeläisten määrän kasvu ja syntyvyyden alentuminen johtavat siihen, että vuonna 2015 jokaista työllistä kohti on 1,2 työelämän ulkopuolella olevaa. Tämä johtaa paineisiin nostaa verotusta ja sosiaaliturvamaksuja.

65 vuotta täyttäneiden määrä lähes kaksinkertaistuu seuraavan 30 vuoden aikana. Tämä merkitsee sosiaali- ja terveyspalvelujen tarpeen voimakasta lisääntymistä. Palvelutarpeen kasvu ei myöskään kohdistu ainoastaan palvelujen määrään, vaan palveluilta vaaditaan tulevaisuudessa yhä enemmän myös laadullisesti. Eläkeläisille on kyettävä turvaamaan hyvät sosiaali- ja terveyspalvelut.

Kokoomus on tällä vaalikaudella esittänyt hallitukselle useaan otteeseen yhteistyötä työttömyyden vähentämiseksi. Hallitus ei ole kuitenkaan suostunut neuvottelemaan opposition kanssa yhteistyöstä työttömyyden vähentämiseksi.

Toistan tässä yhteydessä tarjouksemme hallitukselle. Nielkää ylpeytenne ja aloittakaa neuvottelut opposition kanssa laajan työllisyyden parantamiseen tähtäävän toimenpideohjelman luomiseksi. Kokoomuksen osalta voin luvata, että tuemme täällä eduskunnassa vaikeitakin yhdessä sovittuja esityksiä, joilla maamme työllisyystilannetta voidaan parantaa.

Arvoisa puhemies!

Suuri osa pitkään työttöminä olleista on työllistettävissä varsinaisille työmarkkinoille pysyviin tai muutoin pitkäaikaisiin työsuhteisiin. Tämä edellyttää kuitenkin merkittävää muutosta työmarkkinoiden rakenteessa.

Suomesta puuttuvat vähemmän erityisosaamista vaativat matalan tuottavuuden työpaikat. Tällaiset työpaikat ovat teollisuudesta kadonneet. Ne ovat siirtyneet halvemman työvoiman maihin pysyvästi. Sen sijaan palvelut tuotetaan täällä Suomessa. Ne eivät ole siirtymässä muualle.

Työmarkkinoiden rakenteiden muuttamiseksi tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä.

Kokoomuksen seitsemän kohdan ohjelma työllisyyden parantamiseksi

Työllisyystilanne ei ole korjattavissa millään yksittäisellä tempulla. Jos sellainen olisi, sitä varmasti olisi jo käytetty. Jopa punamulta olisi varmaankin ymmärtänyt käyttää sitä yhtä tempua. Tarvitaan useita toimenpiteitä, joilla työllisten määrää voidaan nostaa.

Olemme valmiit hallituksen kanssa rakentaviin neuvotteluihin työllisyyttä lisäävän toimenpideohjelman luomiseksi. Kokoomus tuo näihin neuvotteluihin oman seitsemän kohdan ohjelman. Toivomme, että myös muut puolueet esittävät omat konkreettiset toimenpiteensä.

Ensinnäkin hallituksen yritysverouudistusta on korjattava jo tiedossa olevien ongelmakohtien osalta. Yhdenkään pk-yrityksen ja niiden omistajien yhteenlaskettu verotus ei saa uudistuksen myötä kiristyä.

Menestyviä kasvuyrityksiä rankaiseva osinkokatto on poistettava. Pienten, vähän nettovarallisuutta kartuttaneiden yritysten tilanne on korjattava.

Yritysverouudistuksessa ei tavoitteena voi olla pelkästään muutos. Verotusta pitää muuttaa siten, että se kannustaa riskinottoon, investoimaan ja työllistämään. Pääomien pitäminen Suomessa tulee olla yksi keskeinen tavoite.

Verotukseen tehtävien muutosten tulee olla kokonaisveroastetta alentavia. Suomalaisyrittäjien kilpailukyky ja kannattavuus on yksi keskeinen keino vastata mm. Kiina-ilmiöön

Toiseksi työnantajamaksuja on alennettava porrastamalla ne palkkatason mukaan. Hallitusohjelmassa luvattu työnantajamaksujen kohdennettu alentaminen on toteutettava viipymättä. Maksualennus piti toteuttaa jo tänä vuonna, mutta hallitus on ollut kykenemätön tekemään asiassa päätöstä.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä teki viime syksynä lakialoitteen yrittäjien työnantajakustannusten alentamisesta. Esityksemme kuitenkin hylättiin eduskunnan täysistunnon äänestyksessä marraskuussa.

Hallitus on julkisuudessa olleiden tietojen mukaan toteuttamassa työnantajamaksujen porrastamisen, mutta on varannut siihen ainoastaan 50 miljoonaa. Loput 110 miljoonaa on tarkoitus ottaa yrittäjien omasta pussista. Tämä johtaa muilla kuin matalapalkka-aloilla työnantajakustannusten nousuun, mikä estää uusien työpaikkojen syntymistä. Kokoomuksen eduskuntaryhmä ei tätä rahoitusmallia tule hyväksymään. Emme hyväksy työllistämiskynnyksen nostamista.

On selvä, että hallituksen kaavailema pieni panostus ei johda haluttuihin työllisyysvaikutuksiin. Hallituksen omien taustamuistioiden mukaan esitys loisi Suomeen vain 500 ja parhaimmillaankin vain 1 000 uutta työpaikkaa.

Sosiaalidemokraattien tarkoitus lieneekin varata työnantajamaksujen alennukseen lähes olematon summa, että uudistus ei käytännössä onnistu. Tähän ei Keskustan pitäisi suostua, jos se tosissaan uskoo työnantajamaksujen alentamisen myönteisiin vaikutuksiin.

Vielä eduskuntavaalikampanjansa alussa Keskusta lupasi käyttää työnantajamaksualennukseen 750 miljoonaa euroa. Vaalikampanjan lopussa Keskusta oli pienentänyt lupauksensa 500 miljoonaan euroon.

Pääministeri Vanhanen, mitä tästä lupauksesta on nyt jäljellä?

Vain 50 miljoonaa eli 1/10-osa. Tällä ei työllisyyttä käännetä nousuun.

Kolmanneksi työn verotuksen keventämistä on jatkettava kaikilla tulotasoilla. Kokoomus tuki eduskunnassa hallituksen esitystä tuloverotuksen keventämiseksi vuonna 2004. Budjetin palautekeskustelussa joulukuussa 2003 vaadimme hallitusta kehysriihen yhteydessä päättämään tuloverotuksen keventämisen jatkamisesta.

Hallitus ei maaliskuun kehysriihessä kyennyt päättämään tuloverotuksen keventämisen tasosta.

Viime viikolla eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan toimeksiannosta tehdyssä erinomaisessa raportissa filosofian tohtori Pekka Himanen totesi, että "hyvinvointiyhteiskuntamme todellinen uhka ei ole työllä

ansaitseminen, vaan laaja työttömyys". Himanen vaati merkittäviä kevennyksiä tuloverotukseen, jotta hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus voidaan turvata.

Neljänneksi kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on nostettava 1 500 euroon ensi vuoden alusta lukien, kuten viime syksynä tekemässämme lakialoitteessa esitimme. Tuolloin hallituspuolueet äänestivät aloitteemme nurin.

Kotitalousvähennyksen avulla on luotu uusia työpaikkoja tuotu jo olemassa olleita töitä pois harmaan talouden piiristä sekä autettu perheitä selviytymään työn ja arjen yhteensovittamisessa.

Viidenneksi kannustin- ja tuloloukkujen purkamista on jatkettava. Viime vuosikymmenellä tuloloukkujen purkamiseksi toteutetuilla toimenpiteillä oli tutkitusti vaikutusta työllistymiseen. Vastaavanlaisille toimenpiteille on kysyntää myös nyt.

Stakesin tutkimuksen mukaan yhä 41 % työttömistä on kannustinloukussa ts. tilanteessa, jossa työn vastaanottaminen ei taloudellisessa mielessä kannata juuri ollenkaan. Tätä epäkohtaa voidaan purkaa sovittamalla yhteen verotusta ja tulonsiirtoja.

Kuudenneksi työvoimapolitiikkaa on tehostettava. Työvoimapolitiittinen koulutus on arvioitava uudelleen niin, että saadaan aikaiseksi tuloksia. Resurssit on kohdennettava yksityiselle sektorille ja tehokkaimmiksi todettuihin toimenpidemuotoihin.

Osa aktiiviseen työllisyyspolitiikkaan käytettävistä voimavaroista on suunnattu sellaisiin työllistämistemppuihin, joiden vaikutukset henkilön työsaannille ovat mitättömät ja joskus jopa negatiiviset. Esimerkkinä mainitsen työnetsijäkokeilun, johon uhratuille määrärahoille ei käytännössä ole saatu mitään vastiketta. Kokeiluun varattiin 12 miljoonaa euroa ja sillä saatiin työllistettyä 35 työtöntä työnhakijaa.

Seitsemänneksi Suomen imagoa houkuttelevana asuin- ja työskentelypaikkana on kohennettava. Tässä tarvitaan toimivaa maahanmuuttopolitiikkaa. Ammattitaitoisen työvoiman houkutteleminen Suomeen vaatii asenteiden ja ajattelutavan muutosta.

Kokoomus esittää epäluottamusta hallitukselle

Arvoisa puhemies,

Istuvan hallituksen poliittinen linja on nyt kaiken kansan arvioitavana. Suruksemme nykyhallitus kannustaa yrityksiä, yrittäjiä ja työntekijöitä lähinnä olemaan – ei tekemään työtä.

Suomessa tarvitaan runsaasti enemmän niitä, jotka ovat valmiita tarjoamaan muille töitä.

Yli 80 % suomalaisista arvostaa yrittäjiä, mutta silti suomalaiset itse eivät halua ryhtyä yrittäjiksi. Suomalaisen nuorten halu ryhtyä isona yrittäjäksi on maailman alhaisinta.

Erittäin hyvällä perusteella voikin kysyä, miksi Suomessa ei haluta ryhtyä yrittäjiksi? Vastaus lienee siinä, että ihmiset arvostavat taloudellista turvallisuutta, ja että yrittäjyys ei ole riittävän kannustavaa taloudellisesti.

Oppositiolla on velvollisuus esittää istuvan hallituksen kaatamista ja siirtymistä uuteen aikaan. Aikaan, jossa maan päättäjät kantavat aidosti huolta kansalaisten mahdollisuudesta parempaan tulevaisuuteen. Aikaan, jossa kansalaisilla on oikeus motivoivaan ja kannustavaan työhön.

Arvoisa puhemies!

Kokoomuksen eduskuntaryhmä esittää seuraavaa sanamuotoa perusteltuun päiväjärjestykseen siirtymiseksi:

Eduskunta toteaa, että hallitus ei tule lunastamaan hallitusohjelmassa antamaansa työllisyyslupaus ja että hallitus ei ole kyennyt sopimaan sellaisista yrittäjyyttä ja työn kannustavuutta edistävästä toimista, joilla uusia työpaikkoja voitaisiin luoda. Tästä johtuen hallitus on vakavasti vaarantanut hyvinvointiyhteiskunnan palvelujen rahoituksen, eikä näin ollen nauti eduskunnan luottamusta.